

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до самостійної роботи

з дисципліни

ЗАГАЛЬНИЙ КУРС ТРАНСПОРТУ

*(для студентів 1 курсу денної і 2 курсу заочної форм навчання
за напрямом підготовки 6.070101 «Транспортні технології
(за видами транспорту)»)*

**Харків
ХНАМГ
2013**

Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Загальний курс транспорту» (для студентів 1 курсу денної і 2 курсу заочної форм навчання за напрямом підготовки 6.070101 «Транспортні технології (за видами транспорту)») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: Д. О. Пруненко, Н. А. Соколова. – Х. : ХНАМГ, 2013. – 11 с.

Укладачі: к.е.н., доц. Д. О. Пруненко,
ас. Н. А. Соколова

Рецензент: к.т.н., доц. Н. У. Гюлев

Рекомендовано кафедрою транспортних систем і логістики,
протокол № 7 від «27» лютого 2012р.

ВСТУП

Сталий розвиток України й інтеграційні процеси, що відбуваються, потребують подальшого розвитку транспортної галузі, яка, у свою чергу, потребує фахівців, спроможних організувати її функціонування.

Метою вивчення дисципліни «Загальний курс транспорту» є формування відповідного світогляду і знань у галузі перевезень, що забезпечують комплексне уявлення про транспорт, системність, значення і роль транспорту в сучасному суспільстві, в економіці країни та задоволенні споживачів у перевезеннях. Курс закладає основу уявлення про властивості та характеристики транспорту як системи взаємозв'язку простору, часу та витрат на переміщення предмета перевезення, структури та змісту транспортних процесів.

Вивчення курсу дозволяє виявити об'єктивну необхідність транспортного обслуговування національної економіки та населення, а також сформувати уявлення про фізичні компоненти транспорту, їхні взаємозв'язки й умови функціонування.

Ціль методичних указівок – надати студентам рекомендації до самостійної роботи з дисципліни «Загальний курс транспорту».

Самостійна робота студента є основним способом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових аудиторних занять.

Мета виконання самостійної роботи – поглиблення, узагальнення і закріплення теоретичних знань і практичних умінь студентів з дисципліни «Загальний курс транспорту» шляхом вироблення вміння самостійної роботи з навчальною, фаховою й науково-технічною літературою.

Самостійна робота студентів здійснюється у формі: підготовки до лекцій і практичних занять, виконання розрахунково-графічної роботи для студентів денної форми навчання та контрольної роботи для студентів заочної форми навчання.

Основними завданнями самостійної роботи є:

- систематизація, закріплення та розширення набутих студентом знань з певного курсу навчальної дисципліни;
- опанування навичок практичного використання набутих знань для вирішення конкретних завдань;
- розвиток у студента необхідних навичок з виконання розрахунків і використання їх результатів для прийняття рішень;
- оволодіння навичками самостійної роботи зі спеціальною літературою (каталогами, довідниками, нормативною документацією);
- підготовка студентів до складнішого завдання заключного етапу навчального процесу – виконання й захисту дипломного проекту (роботи).

1. РОЗПОДІЛ ОБСЯГУ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ НА САМОСТІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТІВ

Розподіл обсягу навчального часу на самостійну роботу студентів за формами навчання та видами робіт наведено у таблиці 1.

Таблиця 1 – Розподіл обсягу навчального часу на самостійну роботу студентів

Види самостійної роботи студентів	Кількість годин	
	денне навч.	заочне навч.
1. Підготовка до лекцій	9	6
2. Вивчення теоретичного матеріалу	18	36
3. Підготовка до практичних занять	9	9
4. Виконання розрахунково-графічної роботи	27	
5. Виконання контрольної роботи	-	27
6. Підготовка до проміжного і підсумкового контролю	9	18
Всього:	72	96

Самостійну роботу студент може виконувати у бібліотеці, комп'ютерних класах (лабораторіях), а також у домашніх умовах.

Підготовка до лекцій передбачає самостійне вивчення теоретичного навчального матеріалу з кожної теми, наданого в основній та додатковій літературі, конспекті лекцій. При цьому необхідно звернути увагу на необхідність чіткого засвоєння основних термінів та визначень, розуміння їх змістової сутності, обов'язкового аналізу, використання теоретичних положень для розв'язання наданих в навчальній літературі прикладів.

Підготовка до практичних занять здійснюється шляхом ознайомлення з основними теоретичними положеннями до кожного практичного заняття, нормативною документацією, методикою виконання розрахунків.

Самоперевірку засвоєння навчального матеріалу студент здійснює за допомогою контрольних запитань, що надані після кожної теми в конспекті лекцій та іншій літературі, після кожної лабораторної роботи у відповідних методичних вказівках. Якщо на деякі запитання студент не може надати відповіді, то необхідно повторити вивчення навчального матеріалу або визначити вірну відповідь за допомогою викладача на консультації.

Контроль виконання самостійної роботи здійснюється викладачем даної дисципліни шляхом:

- а) проведення контрольних опитувань студентів на початку та наприкінці лекцій;
- б) перевірки ступеня готовності студентів до виконання лабораторних робіт та контрольного опитування під час подачі звітів з лабораторних робіт;
- в) перевірки виконання письмової контрольної роботи;
- г) проведення поточного та підсумкового тестового контролю за результатами вивчення теоретичного і практичного навчального матеріалу змістових модулів 1.1, 1.2.

2. КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ САМООЦІНКИ ЗНАНЬ

Змістовий модуль 1.1. Транспорт в національній економіці України

1. Поняття і сутність транспорту.
2. Роль транспорту в розвитку людського суспільства.
3. Транспортна продукція, її специфіка.
4. Значення транспорту в розвитку національної економіки України.
5. Транспорт як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства.
6. Загальні поняття й основна термінологія на транспорті.
7. Поняття транспортної мережі. Місце України у транспортній системі Європи.
8. Розміщення продуктивних сил і транспорт.
9. Формування вантажних і пасажирських потоків.

Змістовий модуль 1.2. Характеристика окремих видів транспорту

1. Порівняти залізничний та повітряний транспорт.
2. Порівняти залізничний та морський транспорт.
3. Порівняти залізничний та автомобільний транспорт.
4. Порівняти залізничний та річковий транспорт.
5. Порівняти залізничний та трубовідний транспорт.
6. Порівняти повітряний та морський транспорт.
7. Порівняти повітряний та автомобільний транспорт.
8. Порівняти повітряний та річковий транспорт.

9. Порівняти повітряний та трубовідний транспорт.
10. Порівняти морський та автомобільний транспорт.
11. Порівняти морський та річковий транспорт.
12. Порівняти морський та трубопровідний транспорт.
13. Порівняти автомобільний та річковий транспорт.
14. Порівняти автомобільний та трубовідний транспорт.
15. Порівняти річковий та трубовідний транспорт.
16. Використання залізничного транспорту як міського транспорту.
17. Використання повітряного транспорту як міського транспорту.
18. Використання морського транспорту як міського транспорту.
19. Використання автомобільного транспорту як міського транспорту.
20. Використання річкового транспорту як міського транспорту.
21. Використання трубовідного транспорту як міського транспорту.
22. Нові види залізничного транспорту.
23. Нові види повітряного транспорту.
24. Нові види морського транспорту.
25. Нові види автомобільного транспорту.
26. Нові види річкового транспорту.
27. Нові види трубовідного транспорту.
28. Взаємодія залізничного та повітряного транспорту.
29. Взаємодія залізничного та морського транспорту.
30. Взаємодія залізничного та автомобільного транспорту.
31. Взаємодія залізничного та річкового транспорту.
32. Взаємодія залізничного та трубовідного транспорту.
33. Взаємодія повітряного та морського транспорту.
34. Взаємодія повітряного та автомобільного транспорту.
35. Взаємодія повітряного та річкового транспорту.
36. Взаємодія повітряного та трубовідного транспорту.
37. Взаємодія морського та автомобільного транспорту.
38. Взаємодія морського та річкового транспорту.
39. Взаємодія морського та трубовідного транспорту.
40. Порівняти автомобільний та річковий транспорт.
41. Взаємодія автомобільного та трубовідного транспорту.
42. Взаємодія річкового та трубовідного транспорту.

3. ІНДИВІДУАЛЬНО-КОНСУЛЬТАТИВНА РОБОТА

Індивідуально-консультативна робота здійснюється у формі консультацій, перевірки й захисту завдань, що винесені на поточний контроль.

Консультація – форма навчального заняття, під час якого студенти отримують відповіді на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень та їх практичного застосування.

Консультації проводяться упродовж семестру за розкладом консультацій на кафедрі, а також у період сесії перед екзаменом за розкладом консультацій, що складений деканатом та затверджений у відповідному порядку.

4. ЗАПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Місце залізничного транспорту в транспортній системі України.
2. Специфіка вантажів, що перевозяться залізницею.
3. Історія виникнення і розвитку залізниць.
4. Технічне забезпечення залізничного транспорту.
5. Техніко-економічні особливості роботи залізничного транспорту.
6. Організація перевезень на залізничному транспорті.
7. Основні документи і показники роботи залізничного транспорту.
8. Перевага і недоліки залізничного транспорту. Оцінка сучасного стану, науково-технічні проблеми і перспективи розвитку.
9. Історія зародження повітроплавання на апаратах, важчих за повітря.
10. Специфіка вантажів, що перевозяться повітряним транспортом.
11. Технічне оснащення повітряного транспорту.
12. Техніко-економічні особливості роботи повітряного транспорту.
13. Призначення й обов'язки служби керування повітряним транспортом.
14. Обов'язки диспетчерів.
15. Основні елементи технологічного процесу повітряних перевезень. Ешелонування.
16. Особливості технології, організації і керування повітряним транспортом.
17. Організаційна структура керування. Основні документи, що застосовують на повітряному транспорті.
18. Основні переваги і недоліки повітряного транспорту.
19. Основні науково-технічні проблеми і перспективи розвитку повітряного транспорту.

- 20.Коротка історична довідка про виникнення морського транспорту.
- 21.Специфіка вантажів, що перевозяться морським транспортом.
- 22.Сфери діяльності морського транспорту.
- 23.Технічне оснащення морського транспорту.
- 24.Флот.
- 25.Морські порти. Судноремонтні підприємства.
- 26.Морський шлях.
- 27.Технологія, організація, розвиток перевізного процесу на морському транспорті.
- 28.Основні документи, застосовувані при організації перевезень на морському транспорті.
- 29.Форми організації морського судноплавства.
- 30.Технологічний процес роботи морського судна.
- 31.Технологічний процес роботи порту.
- 32.Переваги і недоліки морського транспорту.
- 33.Історія розвитку автомобільного транспорту.
- 34.Специфіка вантажів, що перевозяться автомобільним транспортом.
- 35.Технологія, організація і керування перевізним процесом на автомобільному транспорті.
- 36.Тенденція розвитку і проблеми автотранспортного комплексу України.
- 37.Історія розвитку річкового транспорту.
- 38.Специфіка вантажів, що перевозяться річковим транспортом.
- 39.Основні елементи технології, організація перевезень і керування на річковому транспорті.
- 40.Проблеми, що існують у річковому транспорті, і перспективи його розвитку.
- 41.Транспортний комплекс міста.
- 42.Етапи історичного розвитку міського транспорту.
- 43.Специфіка вантажів, що перевозяться міським транспортом.
- 44.Основи технології, організація перевізного процесу і керування на міському транспорті.
- 45.Сучасні тенденції урбанізації і проблеми міського транспорту.
- 46.Історія розвитку трубовідного транспорту.
- 47.Специфіка вантажів, що транспортуються трубопроводами.
- 48.Організаційна структура і керування трубовідним транспортом.

- 49. Технічне оснащення трубопровідного транспорту.
- 50. Види трубопроводів.
- 51. Техніко-економічні особливості трубопровідного транспорту.
- 52. Переваги і недоліки трубопровідного транспорту
- 53. Розвиток, сучасний стан, склад і прогнози на майбутнє промислового транспорту.
- 54. Специфіка вантажів, що перевозяться промисловим транспортом.
- 55. Проблеми подальшого розвитку промислового транспорту.
- 56. Нові види транспорту.
- 57. Характеристика і техніко-експлуатаційна оцінка найбільш перспективних нових видів транспорту.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Закони України "Про транспорт", "Про автомобільні дороги": за станом на 17 березня 2009 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К. : Парламентське видавництво, 2009. – 37 с. – (Серія "Закони України").
2. Загальний курс та технології роботи транспорту (залізничний транспорт) : підр. для студ. вищ. навч. закл. / Українська держ. академія залізничного транспорту / М. І. Данько, Т. В. Бутько, В. М. Кулешов, О. В. Березань, О. І. Гребцов. за ред. Данько М. І. – Х. : УкрДАЗТ, 2008. – 303 с.
3. Зеркалов Д. В. Транспортна система України : довідник : електрон. вид. комбінованого використання на CD-ROM. – К. : Основа, 2009. – 1 електрон. опт. диск. (CD-ROM) – Систем. вимоги: Pentium; 512 Mb RAM; Windows 98/2000/XP; Acrobat Reader 7.0.
4. Кудрицька Н. В. Транспортно-дорожній комплекс України : сучасний стан, проблеми та шляхи розвитку : монографія / Н. В. Кудрицька. – К. : [НТУ], 2010. – 338 с.
5. Лещев В. А. Общий курс транспорта : учеб. пособие / Измаильский ин-т водного транспорта. – Измаил : СМІЛ, 2008.
6. Міщенко М. І., Хімченко, Вороніна, Судак Загальний курс транспорту : навч. посіб. / М. І. Міщенко [та ін.] ; Автомоб.-дор. ін-т ДВНЗ "Донец. нац. техн. ун-т". – Донецьк : Норд-прес, 2010. – 323 с.
7. Петрова Е. В. Практикум по статистике транспорта: учеб. пособие для студ. транспорт. образовательных учреждений. – М. : Финансы и статистика, 2002. – 368 с.
8. Соловійова О. О., Ященко Л. А. Загальний курс транспорту : конспект лекцій / Національний авіаційний ун-т. – К. : НАУ, 2007. – 89 с.
9. Яцківський Л. Ю., Зеркалов Д. В. Загальний курс транспорту: навч. посіб. для студ. напряму підготовки "Транспортні технології" вищ. навч. закл. / Національний транспортний ун-т. – К. : Арістей, 2007. – 544 с.
10. <http://www.ukrstat.gov.ua>

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до самостійної роботи

з дисципліни

ЗАГАЛЬНИЙ КУРС ТРАНСПОРТУ

*(для студентів 1 курсу денної і 2 курсу заочної форм навчання
за напрямом підготовки 6.070101 «Транспортні технології
(за видами транспорту)»)*

Укладачі: **ПРУНЕНКО** Дмитро Олександрович,
СОКОЛОВА Надія Анатоліївна

Відповідальний за випуск *д.т.н., проф. В. К. Доля*

Редактор *О. В. Тарасюк*

Комп'ютерний набір *Д. О. Пруненко*

Комп'ютерне верстання *І. В. Волосожарова*

План 2012, поз. 474М

Підп. до друку 11.04.2012 р.

Формат 60×84/16

Друк на ризографі.

Ум. друк. арк. 0,6

Зам. №

Тираж 50 пр.

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rektorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК № 4064 від 12.05.2011 р.